

Lärarhandledning Aquanauts- Expeditionen

2022.05.07 – 2022.11.06

Plan 3, utställningshall 2

Har du hört talas om den fantasieggande expeditionen till Siljansringen i juni 1897? Det var där som Beata Gardelius och Inga-Lisa Blomgren upptäckte de mystiska varelserna Homo Aquatis. I Aquanauts – Expeditionen får du använda alla sinnen i möten med det okända i en innovativ och sinnlig utställningsupplevelse.

Fotograf: Sara Mac Key

Aquanauts – Expeditionen bygger på en blandning av vetenskap, källkritik, konst, fantasi och visuella gestaltningar.

Vad är Aquanauts?

Aquanauts är som en slags korsning mellan en konstutställning och en teaterkuliss. Den bygger på den fiktiva berättelsen om Beata Gardelius och Inga-Lisa Blomgren som upptäcker varelserna Homo Aquatis när de är på forskningsresa 1897. I utställningens första rum läggs grunden för berättelsen med olika fynd och texter som gör kopplingar till verkliga händelser som Andrées polarexpedition och Ellen Keys pedagogiska tankar.

I de efterföljande rummen finns sedan statyer, bilder och dofter av dessa Homo Aquatis. Det är framställt som om att Gardelius och Blomgren tagit bilderna, ritat teckningarna och tagit proverna. I det andra rummet finns dessutom en längre film (ca 20 minuter på loop) som är en fiktiv dokumentär om hur allt uppdagades.

Utställningen är en spännande blandning av fiktion (forskarnas berättelse) men också verklighet- som till exempel svårigheten för en kvinna att vara forskare 1897. Dessutom det är ju så att även om teckningarna inte är gjorda av Gardelius så är det riktiga konstverk tecknade av en av utställningens skapare, Pompe Hedengren.

Ett sätt att tänka på utställningen är som en bok eller en tv-serie. När en författare skriver en historisk roman använder hen verkliga platser och händelser men låter sedan fiktiva berättelser utspela sig med påhittade karaktärer. En tv-serie som till exempel Stranger Things gör likadant. De blandar verkliga händelser och realistiska miljöer med fiktiva karaktärer, monster och narrativ.

Praktiskt inför besöket

Vi gör inga traditionella visningar i utställningen eftersom de inte lämpar sig för det. Istället gör ni besöket på egen hand. När du bestämt dig för vilken tid och dag du vill besöka oss med din klass så behöver du maila oss och boka in den tiden, så att vi vet när du kommer. Det gör du på visningar.dunkers@helsingborg.se. Glöm inte tala om hur många elever det gäller.

Det kommer vara en lärarvisning den 23/8 kl 17.00. Då kommer en pedagog från Dunkers Kulturhus berätta hur utställningen kan användas. Vill du boka en egen lärarvisning med dina kollegor så kontakta mailadressen ovan.

Aquanauts med elever

När du besöker utställningen med elever så rekommenderar vi att ni inte pratar så mycket om den innan utan låter lite av magin med utställningen vara en överraskning. Däremot är det bra tittar på trailern som finns på <https://www.aquanauts.se/>.

Första rummet

När eleverna utforskar det första rummet kan det vara en god idé att ge dem lite frågor att svara på. Här kommer några förslag på frågor som du kan anpassa efter dina elevers ålder och förmåga.

- Vilka personer är med på expeditionen?
- Vilken tid/år är det?
- Vilken plats åker personerna i expeditionen till?
- Varifrån kommer skelettdelarna i montrarna?
- Vad var det expeditionen hittade för något?

Andra rummet

I nästa rum kan eleverna se filmen, titta på Aquanauterna och även lukta på dem i speciella doftlådor. Här inne är det väldigt mörkt så om du har yngre elever kan det vara bra att förbereda dem på det innan ni går in.

Det är inte tillåtet att röra Aquanauterna men man får vara nära och titta. Om man vill känna hur de känns finns samma material på toppen av de doftlådor som står i en cirkel i rummet.

Förslag på frågor som eleverna kan besvara i det stora rummet:

- Vilken aquanaut tycker du är mest spännande? Varför just den?
- En av aquanauterna ser ut som den är på väg ut ur rummet, vart tror du den är på väg?
- Vilken aquanaut tycker du luktar godast? Vad liknar lukten?
- Välj ut ett av fotografierna. Beskriv vad det är du ser och varför du valde just det fotografiet.
- Är aquanauternas vuxna eller barn? Hur kan du veta det?
- Är aquanauterna män eller kvinnor eller något annat? Hur kan du veta det?

Tredje rummet

I det här rummet kan frågor som de här ställas:

- Vad har hänt med aquanauten?
- Om rummet hade haft en annan färg tex rosa och det hade spelats popmusik, hade du tänkt att något annat hade hänt med aquanuten då?
- Är den här aquanauten en kvinna eller en man eller något annat? Hur kan du veta det?

Fjärde och femte rummet

De två avslutande rummen, som mer än ett och ett halvt rum än två, kan eleverna få frågor som dessa:

- Vad är det i akvariet?
- Vad är det som händer i filmen?
- Välj ut en av teckningarna på väggarna som du tycker är mest intressant. Fundera på vad bilden föreställer och varför du valde just den bilden.

Efter besöket

Det finns många intressanta ämnen och trådar att plocka upp ur utställningen Aquanauts. Här kommer förslag på några saker som ni kan göra och diskutera i klassrummet. Förslagen och frågorna är generella och du behöver anpassa dem efter dina elevers förutsättningar.

Källkritik

I Aquanauts framställs allting som om att det vore sant. Om man tittar på Aquanauts hemsida (obs sidan är på engelska) så skrivs det också som att berättelsen är sann. Efter besöket kan det vara intressant att diskutera med eleverna kring frågor som:

- Är berättelsen om Aquanauts trovärdig? Varför/varför inte?
- Hur avgör man om något är sant eller inte i en utställning?
- Får museum göra utställningar som inte är sanna? Aquanauts är en konstupställning- hur avgör man om konst är sann?
- Är allt som finns på ett museum sant? När det gäller historia till exempel så gör ju ny forskning att det som varit sant när en utställning gjordes kanske inte är sant 10 år senare. Hur vet man vad som är sant på ett museum?
- Hade det varit annorlunda om ett museum som Naturhistoriska riksmuseet i Stockholm hade haft utställningen? Tror ni att människor hade trott på berättelsen då? Tror ni att människor tror på berättelsen nu? Varför/varför inte?
- Hur vet man vad som är sant när det gäller nyheter och saker man läser på nätet?

Skriv fantastik

Ta inspiration av utställningen och låt eleverna skriva egna fantastikberättelser i historisk miljö. Låt dem välja ut en tidsperiod (kan vara allt från medeltid, 1850-tal, 1920-tal till 1990-tal) och göra research kring hur personer var klädda, hur man bodde och några händelser som de sedan kan refererar till i texten.

Beroende på hur just dina elevers förmåga och ålder kan det vara en del i uppgiften att det ska vara just en resa med två personer som upptäcker något som ingen någonsin sett i den här världen.

Skapa egna Homo Aquatis

Låt eleverna inspireras av varelserna i utställningen och sedan skapa egna figurer. Det går givetvis att göra i vilket material som helst men det kan vara extra spännande att samla in och använda olika naturmaterial för att skapa dem.

Låt gärna eleverna skissa och fundera på hur just deras aquanaut skulle se ut, den behöver ju inte alls likna de som finns i utställningen.

Det går också bra att rita av och/eller fotografera aquanautsen i utställningen om du vill att eleverna ska hämta inspiration på plats.

Det kan också vara spännande att göra så som de som skapat utställningen har gjort- att skapa en hel berättelse kring sin aquanaut. Det kan i så fall med fördel kombineras med skrivuppgiften ovan.

Uppdrag Aquanauts- aktivitet för lågstadiet

I utställningen finns en uppgift som heter "Uppdrag Aquanauts". Det är en aktivitet som är skapad för barn och vuxna att göra tillsammans när de besöker utställningen men den fungerar även bra för skolklasser att göra. Vi skulle rekommendera att barnen gör uppgifterna tillsammans med ungefär två- tre elever i varje grupp.

Uppgiften passar antagligen bäst för förskoleklass och lågstadiet men kan även fungera för åk 4-5.

Aktiviteten finns på plats i utställningen till höger om entrédisken.

